Avskrift av protokoll tillhörande Justitiekanslersämbetet utlåtande i fråga om äganderätten till Känsö 1
RIKSARKIVET: ur Civildepartementets arkiv (konseljakt) 1846-06-12, E I

Utdrag af Protocoll, hållet inför Kongl. Majts och Rikets Kammar Collegium den 28~~3~~ Juli 1845
Närvarande:
Herr Presidenten och Comendeuren m.m.Johan Cederström
Herr Kammar Rådet Theorck
Herr Kammar Rådet Norberg

Herr Kamar Rådet Theorck föredrog Andra Province Contoirets Memorial N:o 378 med handlingarne till Kongl. Majts Nådiga remiss den 5 Februari innevarande år uppå quarantaines-Commissionens underdåniga Memorial den 25. nästförutgångne Januari, innefattande dels underdånig anmälan om de åtgärder i afseende å bestyrkande af kronans egande rätt till Känsön inom Frölunda Socken, Askims Härad af Götheborgs och Bohus Län, som Commissionen, till följd af Kongl. Beslut den 23 Juni 1838, vidtagit, dels ock underdånig hemställan huruvida icke, i afseende till vissa af Commissionen åberopade förhållanden Kongl Majt skulle utan hinder af föregående stadganden i ärendet, i Nåder tänkas anse kronans egande rätt till ön redan vara tillräckligen betryggad och sålunda anse ytterligare vidtaganden å Commissionens sida utan nödvändighet.

Handlingarne lästes och yttrade referenten (se det underdåniga utlåtandet.)

Uti den af referenten uttalade mening instämde Herr Kammar-Rådet Norberg, men Herr Friherren och Presidenten förklarade sig härifrån skiljaktig och utlät sig:

"Genom missförstånd om betydelsen af de förmedlings Bref, Kammar Collegium utfärdat under den 1. December 1815 för Brännö hemman i och för återlemnande till kronan af Känsö holme, som varit inbegripen under nämnde hemman vid deras skateköp tillhörande ägovälde, har behof af lagfart till betryggande af kronans egande rätt dertill ansetts nödig och blifvit i Nåder anbefallt, ehuru sådant icke var af behofvet påkalladt. Förmedling af skattehemman får icke äga rum med mindre visas kan att det i någon ....blifvit väsendtligen försämradt genom jordmistning och, äfven i sådant fall, först efter att detsamma är vordet offentligen utbjudet till öfvertagande af den, som icke gör gamla mantalet och räntan ansvara, men ingen i sådant afseende sig anmält, hvarefter förmedlingen genom formlig skattläggning af den återstående Jorden verkställes. Här åter, i fråga om Brännö hemmans förmedling, förekommer att denna förmedling utan ens föregången skattevärderings åtgärd ä Brännö och Känsö, hvar för sig, blifvit medgifna enligt åboernas egen begäran och utan afseende å holmen Känsöns ringa värde, till belopp af 1. helt mantals ränta, så har Brännö, med utgörande af rotering, väghållning och real-onera för 4½ mantal, blef förmedladt, i afseende på kronan behållen ordinarie räntan till 3½ mantal. Nu och då denna förmedling, till följd af Kongl. Majts Nådiga Bref den 11. Juli 1803 rörande kronans behof af Känsö till disposition för en Quarantaines inrättning, blifvit af Kammar Collegium genom åberopade förmedlings Brefven afslutad och Jordeboken derefter skolat förändras- om ock sådant hittills är vordet försummadt, anser jag, att lagfart å Känsö vara icke ensamt onyttig och öfverflödig, utan en i alla afseenen oformlig åtgärd, som icke kan äga rum, helst fråga om återvinning af Känsö till Brännö hemman icke annorlunda väntas kan än genom yrkande om förmedlingens återgång, som åter endast från kronans sida kan ifrågakomma, men hvilket blifver i strid med Kongl. Majts ofvannämnde Nådiga Bref, och således icke är tänkbart. at Känsö bör på Charta affattas, deruti instäämer jag med Collegie Ledamöterr, men icke derföre som skulle sådant vara behöfligt för gränsernas bestämande emellan Bränö och Känsö, ty dessa bestämas af naturen genom det mellanliggande vattnet, utan derföre att kronan icke bör ega någon lägenhet som ej är å charta lagd.

Jag hemställer således i underdånighet att all fråga om lagfart å Känsön må om ock för framtiden förfalla, då förmedlings Brefven innefatta alla den fasta, som lagligen åkommas kan.

I enlighet med ..... mening skall underdånigt utlåtande till Kongl. Majt expedieras på sätt registraturet närmare visar.

ut Supra

Ex Officio

Namnteckning

Utdrag af Protocollet, hållet inför Kongl. Majt. och Rikets Kammar-Collegium den 28. Juli 1845.

Närvarande:

Herr Presidenten och Commandeuren m. m. Friherre Cederström.
Herr Kammar-Rådet Theorell.
Herr Kammar-Rådet Norberg.

T. D. Herr Kammar-Rådet Theorell föredrog Andra Provincie Contorets memorial No 378. med handlingarne till Kongl. Majts Nådiga Remiss den 5. Februari innevarande år uppå Quarantaines-Commissionens underdåniga Memorial den 25. närtförutgångne Januari, innefallande dels underdånig anmälan om de åtgärder i afseende å bestyrkande af Kronans egande rätt till Känsö inom Frölunda Socken, Stakims Härad af Göthe-borgs och Bohus Län, som Commissionen, till följd af Kongl. Brefvet den 23 Juni 1838, vidtagit, dels ock underdånig hemställan huru-vida icke, i anseende till vissa af Commissionen åberopade förhållanden, Kongl. Majt skulle utan hinder af föregående stadganden i ärendet, i Nåder tackas anse Kronans egande rätt till ön redan vara tillräckligen betryggad och sålunda alla ytterligare vidtaganden å Commissionens sida utan nödvändighet.

Handlingarne lästes och yttrade Referenten (se det underdåniga utlåtandet.)

Uti den af Referenten uttalade mening instämde Herr Kammar-Rådet Norberg, men Herr Friherren och Presidenten förklarade sig härifrån skiljaktig och utlät sig:

" Genom missförstånd om betydelsen af de Formedlings-Bref, Kammar Collegium utfärdat under den 1. December 1815 för Brännö hemman i och för återlemnande till Kronan af Känsö holme, som varit inbegripen under nämnde hemmans vid deras Skattekäpp tillhörande agrimälde, har

behof af lagfart till betryggande af Kronans egande rätt dertill
anfiles nödig och blifvit i Nåder anbefald, ehuru sådant
icke var af behofvet påkalladt. – Förmedling af Skattehem-
man får icke äga rum med mindre visas kan att det
i någon mohn blifvit väsendtligen försämradt genom
jordmistning och, äfven i sådant fall, först efter det
detsamma är vordet offentligen utbjudet till öfvertagande
af den, som vill för gamla mantalet och räntan ansva-
ra, men ingen i sådant afseende sig anmält, hvarefter
förmedlingen genom formlig skattläggning af den åter-
stående Jorden verkställes. – Här åter, i fråga om
Brännö hemmans förmedling, förekommer att denna
förmedling utan ens föregången skattevärderings-åtgärd
å Brännö och Känsö hvar för sig, blifvit medgifven
enligt åbornas egen begäran och utan afseende
å holmen Känsöns ringa värde, till belopp af 1. helt-
mantals ränta, så har Brännö, med utgörande af
rotering, väghållning och real-onera för 4½ mantal, blef
förmedladt, i afseende på Kronan behållna ordinarie räntan till 3½
mantal. – Nu och då denna förmedling, till följd af Kongl. Majts.
Nådiga Bref den 11. Juli 1803 rörande Kronans behof af Känsö
till disposition för en Quarantaines inrättning, blifvit
af Kammar-Collegium genom åberopade förmedlings-
Brefven afslutad och Jordeboken derefter skolat förän-
drad – om och sådant hittills är vordet försummadt, – an-
ser jag att lagfart å Känsö vara icke ensamt ongtig
och öfverflödig, utan en i alla afseenden oformlig
åtgärd, som icke kan äga rum, helst fråga om
återvinning af Känsö till Brännö hemman icke
annorlunda värkas kan än genom yrkande om
förmedlingens återgång, som åter endast från Kronans

[illegible]

[redacted]

[redacted]

[redacted]